

Seksualiteit speelt een rol in de vroege etsen FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

INTERVIEW Expositie over religie, seks en macht

Piet Zwaanswijk volgt vooral zijn eigen fascinaties

Een echte prater is het niet, beeldend kunstenaar Piet Zwaanswijk (1947). Hij laat liever zijn werk voor zich spreken en dat gebeurt dan ook middels de expositie Time Lapse in Galerie Kruis-Weg68.

Leontien van Engelen
lvn.engelen@mediahuis.nl

Haarlem ■ In de galerie van Michel van Overbeek en Joke Stoute hangt deels oud, deels nieuw werk van de markante Haarlemmer. Dat nieuwe werk is allemaal gedurende de coronaperiode gemaakt. „Een het is nog niet eens alles, er is nog veel meer”, vertelt Zwaanswijk. „Ik heb me de pleuris gewerkt, net als veel kunstenaars in deze periode”, zegt hij.

Hij is autodidact en niet makkelijk onder een noemer te vangen. Iemand vatte zijn werk ooit samen als ‘quasi-realistie’ en daar kan hij mee leven. Hij wil met zijn kunst, die soms controversieel genoemd kan worden, discussies op gang brengen, hoewel hij het naar eigen zeggen moeilijk vindt om zichzelf daar dan ook verbaal in te mengen. „Ik poneer liever iets waar anderen dan over in discussie gaan.”

Op zijn zeventiende begon Zwaanswijk als graficus en maakte hij zich de etstechniek eigen. Uit die hele vroeg periode is evencens

werk te zien in de galerie. De kunstenaar staat bekend zijn werk te baseren op beeld uit krant of direct van journaals op tv, sociale misstanden, oorlogen, terreur, zelfdoding, erotisch, maar ook humor, glamour, muziek of de zelfkant van het bestaan. „Ik volg mijn eigen fascinaties”, zegt hij daar over.

Hij beperkte zich voor deze expositie tot drie thema's: religie, seksualiteit en machtsverhoudingen. Seksualiteit komt vooral terug in de eerder genoemde etsen uit zijn beginperiode. „Op die leeftijd ben je veel bezig met seksualiteit en het zoeken naar je identiteit.” Dat vroege werk maakt te hij vooral heel intuïtief en vanuit zijn onderbewustzijn.

Uniformen

Zijn recente werk noemt hij 'meer verstandelijk' gemaakt. Het thema machtsverhoudingen komt terug in diverse collages en schilderijen waar uniformen centraal in staan. „Ik vind het fascinerend wat een uniform met een mens doet”, zegt Zwaanswijk.

Een boekje met Duitse politie-uniformen was al een jaar of twin-

tig in zijn bezit. „Op een gegeven moment denk ik dan dat ik er iets mee kan en dan ga ik ermee aan de slag.”

Het levert collages op, maar ook grotere schilderijen waarbij hij de kracht van de uniformen juist wegneemt door de personen die ze dragen een clownesk uiterlijk te geven of ze een vrouwelijker uitstraling te geven door ze op te maken met bijvoorbeeld oogschaduw. „Ik zaag graag ergens de poten onder vandaan”, zegt hij lachend.

Het thema religie wordt weergegeven in een aantal objecten in de hoek van de expositieruimte. Waaronder Jezus vastgebonden aan een paar staven TNT en een bokaalachtig object waarin hij diverse geloofsovertuigingen samen laat komen. Wie goed kijkt, ziet dat hij de moskee heeft verrijkt met een Heineken-attribuut. Niet om te shockeren, zegt hij desgevraagd. „Dat is niet de bedoeling in ieder geval.”

Hoewel hij geen 'muze' heeft, werkt hij wel al zo'n vijftig jaar regelmatig samen met Wigbolt Kruijver, bekend van de Haarlemse toneelgroep Het Volk. Die komt

„
Ik heb me de pleuris gewerkt tijdens de coronaperiode

Piet Zwaanswijk voor zijn 'uniform'schilderijen. „Ik vind het fascinerend wat een uniform met een mens doet.”

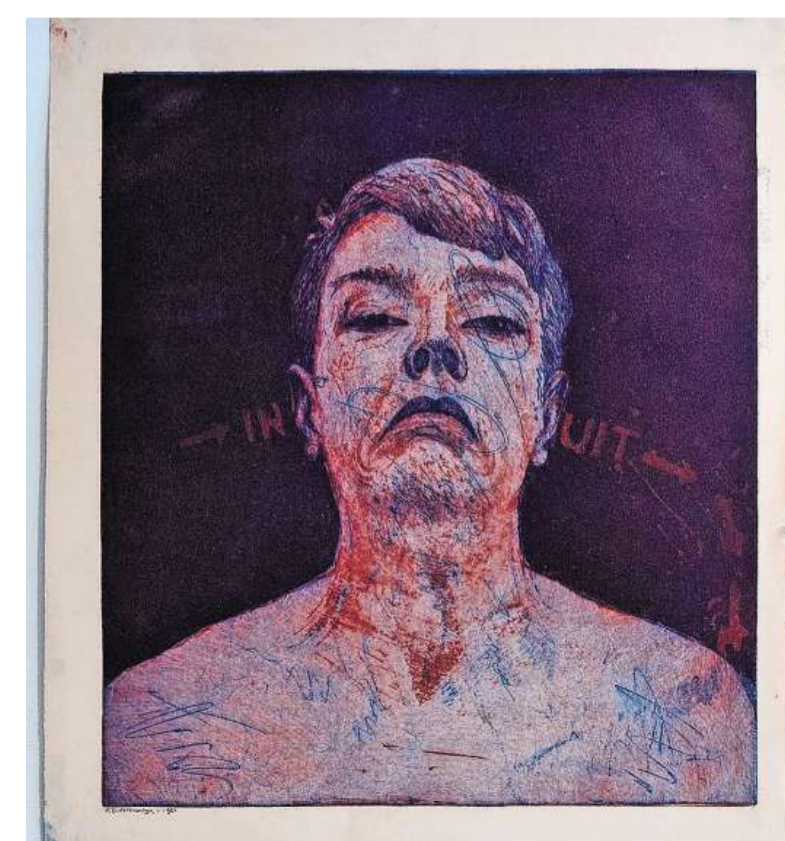
FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

onder andere voor in een hilarisch filmpje dat onderdeel uitmaakt van de expositie en ook te zien is op de site van de krant. Hierin figureert Kruijver als naaktmodel tijdens een tekensessie met Zwaanswijk in de tekenruimte van De Waag aan het Spaarne. Het resultaat van die tekensessie is ook te bewonderen in de galerie. Alleen is mannelijk model Kruijver ineens veranderd in een vrouwelijke versie... Het is Zwaanswijk ten voeten uit.

Galeriehouder Michel van Overbeek is blij dat hij Zwaanswijk eindelijk heeft kunnen strikken voor een expositie. „Ik heb Piet heel erg hoog zitten maar het is nooit van een expositie gekomen. Vooral zijn vroege etswerk was 50 jaar geleden heel erg los en gedurfd. Wat ik nu heel leuk vind is dat juist ook in zijn recente werk, waarvan hij zelf zegt dat het meer bedacht is, en minder intuïtief dan vroeger, dat vrije en gedurfd weer terug komt. Prachtig dat we dat nu hier samen kunnen tonen.”

► Zie videoverslag op de website van deze krant

Werk uit de vroege periode

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

Religie is een van de thema's in deze expositie FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER